

skal jeg lade være usagt; jeg vilde finde det mere praktisk at holde dem sammen. Men det er Byraadets Dnsfte, og det Dnsfte faar det ogsaa opfyldt, idet Finansudvalget her modsætter sig det af Ministeren stillede Forslag om den ny Latinskole og derimod har sluttet sig til en Bevilling, der er opstillet med Hensyn til den gamle Latinskole.

Maa jeg da med Hensyn til den gamle Latinskole eller Helligaandshuset udtale i Almindelighed, at jeg i høj Grad paastønner, naar der rettes Bestræbelser paa at bevare de gamle Bygninger. Her er jo nærmest Tale om Bygninger fra Middelalderen i vore Røbstæder — Herregaardene ere ikke omtalte, de faa søge for sig selv — og det er af den ærede Ordfører blevet sagt, at der foruden Kirker kun var faa Klosterbygninger og andre saadanne gamle Bygninger til Stede omkring i vore Byer, og det er jo vistnok ogsaa Tilfældet. Der findes nu vistnok ikke saa ganske faa upaagtede Leevninger hist og her, som ogsaa kunde fremdrages. Jeg vil da haabe, at den Tendens eller den Retning, man her er slaaet ind paa ved at erklære sig villig til at bevilge store Beløb til Vedligeholdelse af en af Middelalderens Bygninger, vil sætte sig Spor paa mange Steder. Jeg vil straks udtale, at jeg tror, der kan findes bedre og værdigere Objekter end netop den Bygning, der her er Tale om, men jeg vil haabe, det maa ske ogsaa paa andre Steder. Jeg skal blot i Forbindelse hermed nævne, at jeg er en stor Tilhænger af, at der gøres noget for Ribe Domkirke, og man ser jo ogsaa en vis Tendens hertil, idet Finansudvalget har bevilget et stort Beløb i Aar — fortrinsvis til Omgivelsene, men det er da ogsaa Saab om, at det maa blive forfat, og at Ribe Domkirke maa reddes for Efterslægten. Jeg skal ligeledes her blot kortelig nævne, at man i Skive i lang Tid har længtes efter at faa Statsbevilling til Hjælp til Bevaring af den gamle Kirke der, hvor der jo er fundet Kalkmalierne, som skrive sig fra Tiden før Reformationen, og hvor der trænges til Restauration af hele Kirken, og hvor der, efter det Princip, som hidtil er gjort gældende, ogsaa bør være grundet Udset til at faa Statsbevilling, netop af Hensyn til Kalkmalierne og for disses Bevarings Skyld til Kirken i sin Helhed. Det vil jo ikke dreje sig om store Beløb, ikke en Gang tilnærmelsesvis saa store som til Helligaandshuset i Randers, men derfor sætter jeg ogsaa min Fortrustning til, at dette Spørgsmaal snart maa blive rejst paa ny, og at denne Kirke, som saa meget

trænger til Restauration, ad denne Vej og ved Hjælp andesteds fra maa komme i en bedre Skikkelse.

Hvad angaar Helligaandshuset, vil jeg gøre opmærksom paa, hvad der for øvrigt er fremgaaet af de foregaaende Forhandlinger, at der allerede tidligere har været Tale om at bevare det, og der blev den Gang tilvejebragt Tegninger ad Frivillighedens Vej og gjort Overslag. Ogsaa den Gang interesserede jeg mig for Bygningens Bevarelse. Det drejede sig den Gang om Tegninger, der noget nær gik i samme Mand som de, der nu ere udarbejdede, og som udfordrede, om jeg huffer ret, en Byggesum af 32,000 Kr. eller deromkring ved. Det lykkes ikke at vække Interessen saa almindelig, at der blev noget af Restaurationen den Gang, og siden den Tid har her jo været Strid frem og tilbage, om man skulde have Vedligeholdelse, Restauration eller Røfning af denne Bygning. Det forekommer mig nu nok, at der ved Omtalen af de Bøvegesler, der i saa Henseende have fundet Sted i Randers Kommune, er taget vel meget Hensyn til Bygningen, som saa mange ere enige om, i sig selv frembyder saa overdentlig lidt tiltrækkende i dens nuværende Skikkelse. Jeg tror allerede at have godtgjort, at jeg for mit Vedkommende let lader mig bestikke som andre af middelalderlige Bygninger og de Krav, de kunne gøre til Paaagtelse og Vedligeholdelse. I Almindelighed sagt, naar man ser kombineret Murværk og Munkestien, saa bliver man opmærksom og passer paa, og naar der saa er særlig Murkonstruktion, som Tapstifter, endstige Indlægning af Bybæstersten og deslige, saa bliver man dobbelt agtpaagivende. Men jeg tror ikke, at man fra denne Sans, som kan være mer eller mindre oppe hos forskellige, kan slutte, at der skal være over hele Folket en vis Sympati for disse Bygninger i Almindelighed. Jeg tror dog, at der kræves et særligt Kendskab til Arkitektur og særlig Fortærlighed for Historien til at tage alt med, hvad der saaledes er levnet fra Middelalderen, og selv at tage det med, som i og for sig er usønt og frembyder lidet. Jeg ved, at mange rejsende, som have taget denne Bygning i Ojsyn, ikke have faaet det Indtryk, at denne Bygning er værd at bevare, men tværtimod have fundet, at det er en Leevning fra Middelalderen, som ikke var mere værd end, at man med forholdsvis No kunde se den fløjet. Randers By har til visse Vist, at den havde Syn paa andet end den materielle Opløst alene; det er en By, som har udvidet sig i en Tid, hvor